

XII. ULUSAL VİRAL HEPATİT SİMPOZYUMU

Olguları Uzmanlarıyla Tartışıyoruz

Dr. Ceyda GEYİKTEPE-GÜÇLÜ

08/10/2022

Öykü

- Bilinen hipertansiyon tanısı olan 60 yaşında erkek hasta
- **Yakınmaları;**
  - Oral alımda azalma
  - Kırıklık
  - İdrar renginde koyulaşma
  - Deride sararma
- İnfeksiyon Hastalıkları Polikliniğine başvurdu

Öykü

- Başvurusundan bir hafta önce dış merkezde;
  - HBsAg (+)
  - Anti-HBc IgM (+): 2.21
- Başvurusundan dört ay önce **HBsAg negatif**
- Anti-HBc IgG bilinmiyor!

Öykü

- Korunmasız cinsel temas
- Kan transfüzyonu
- Geçirilmiş operasyon
- Dövme
- Kanamalı diş tedavisi
- Kesici-delici alet yaralanması
- Bitkisel ürün tüketimi
- Mantar yeme
- Hepatotoksik olabilecek ilaç kullanımı

YOK

Laboratuvar sonuçları

Poliklinik tahlilleri

AST (İÜ/lt)	681
ALT (İÜ/lt)	813
Total bilirubin (mg/dl)	11.02
İndirekt bilirubin (mg/dl)	1.29
Trombosit sayısı (mm ³)	358000
INR	1
Albumin (gr/lt)	39
HBV-DNA (İÜ/ml)	57000000

Poliklinik tahlilleri

HBsAg	pozitif
Anti-HBc IgM	negatif
Anti-HBc IgG	pozitif
HBeAg	pozitif
Anti-HBe	negatif
Anti-HAV IgM	negatif
Delta antikoru	negatif
Anti-HCV	negatif
Anti-HBs	negatif

Klinik seyir

- Hasta servisimize yatırıldı
- Mutlak yatak istirahati önerildi
- Semptomatik tedavisi düzenlendi

ÖN TANIDA NE DÜŞÜNÜRSÜNÜZ

AKUT HEPATİT B?

KRONİK HEPATİT B'NİN AKUT ALEVLENMESİ?

Akut Hepatit B'nin Kronik Hepatit B Akut Alevlenmesinden Ayırt Edilmesi

Ayrıntılı anamnez

AHB

Semptomlar ve ikter
Kan transfüzyonu
Perkütan yaralanma
Diş çekimi

KHB aktivasyonu

KHB olduğunun bilinmesi
Fizik muayenede asit
Kronik karaciğer hastalığına ait belirtiler
Splenomegali

Karaciğer fonksiyon testleri

AHB'de ALT ve bilirubin düzeylerinde yükselme daha belirgindir
Her ikisinde de transaminazlar yüksek olabilir

İmmünolojik ve viral göstergeler

Anti-HBc IgM:

AHB yüksek
KHB aktivasyonunda uzun süre düşük düzeyde pozitif
Molekül ağırlıkları farklıdır
KHB akut alevlenmesinde 7S anti-HBc IgM
AHB'de ise 19S anti-HBc IgM
Kantitatif anti-HBc IgM
AHB'li >1/1000 titre
'cut off' değerinin > 10 ve yüksek avidite AHB lehine

Anti-HBc IgM / viral yük oranı: yüksek değerler
----- Akut Hepatit B lehinedir

HBsAg

AHB'de HBsAg titresi daha düşüktür
6 ay içinde kaybolması AHB infeksiyonu lehinedir

Anti-HBc IgG:

KHB aktivasyonu

HBV DNA

AHB'de HBV DNA düzeyleri daha düşüktür
İmmünosupresif tedavi sonucu alevlenme olanlarda daha yüksektir (HBV DNA > 1x10⁵ IU/ml)

Klinik seyir

-AST: 812 İÜ/l
-ALT: 759 İÜ/l
-Total bilirubin: 15.7 mg/dl
-INR:1.1
-İndirekt bilirubin: 2.43 mg/dl

Anti-HBc IgM titresi <10
HBV-DNA düzeyi yüksek

**Dört ay önce
HBs Ag
negatif**

- Hastada akut hepatit B / kronik hepatit B' nin akut alevlenmesi???

Entekavir 0.5 mg tablet, günde bir kez olacak şekilde başlandı

Klinik seyir

Entekavir tedavisinin yedinci günü

- Karaciğer enzimleri geriledi, ancak bilirubin artışı devam etti
- Batın tomografisi çekildi

Safra kesesi hidropik
Koledokta dört mm'lik taş
İntrahepatik safra yolları belirgin

- Gastroenterolog görüşü istendi

AST:468 İÜ/lt

ALT:414 İÜ/lt

Total bilirubin:18.3 mg/dl

İndirekt bilirubin: 0.95 mg/dl

Klinik seyir

Gastroenterolog değerlendirmesi

- ➔ Muayene bulgularının kolanjit tablosuyla uyumlu olmadığı belirtildi

- ➔ Batın manyetik re kolanjiopankreatograf

Periportal düzeyde ödem (hepatite sekonder)

Safra kesesi duvar kalınlığında artış

Perikolesistik sıvı (kolesistit, hepatite sekonder)

Koledok distalinde üç mm boyutunda taş görüldü

Kolanjit ya da tıkayıcı patoloji düşünülmedi

AYIRICI TANIDA NE DÜŞÜNÜRSÜNÜZ?

Ayırıcı tanı

- Otoimmün hepatit belirteçleri negatif
- Rose Bengal, Wright tüp aglütinasyon testi negatif
- VDRL negatif
- Anti-toxoplasma IgM ve IgG negatif
- Anti-CMV IgM, EBV-VCA IgM negatif
- Anti-CMV IgG pozitif
- HCV-RNA: negatif
- HDV-RNA: negatif

Klinik seyir

Entekavir tedavisinin 14. günü

- Total bilirubin: 20 mg/dl,
- AST: 405 İÜ/l
- ALT: 307 İÜ/l

- Başlangıçta ALT ön plandayken sonrasında AST yüksekliği ön plana geçti
- Gastroenterolog tarafından tedavisine ursedeoksikolik asit eklendi

İlaç Direnci???---
HBV-DNA istendi

OAV ile Tedavi Başarısızlığı olan Hastaların Yönetimi

Tedavi başarısızlığını önlemek için **direnç bariyeri yüksek OAV'lerden biri** seçilerek tedaviye başlanmalıdır (KD I, ÖD 1)

Tedavi başarısızlığında, **tedaviye uyum** değerlendirilmelidir (KD II-1, ÖD 1)

Tedavi başarısızlığı, **OAV çapraz direnç verilerine göre yönetilmelidir** (KD II-2, ÖD 1)

OAV'lere bağlı tedavi başarısızlığı tanısı konar konmaz **tedavi değişikliğine** gidilmelidir (KD II-1, ÖD 1)

Antiviral İlaç Direncinin Yönetimi

Direnç tipi	Tavsiye edilen kurtarma stratejisi
LAM direnci	TDF veya TAF'a geç
TBV direnci	TDF veya TAF'a geç
ETV direnci	TDF veya TAF'a geç
ADV direnci	Daha önce LAM kullanmadıysa; ETV, TDF ya da TAF'a geç LAM direnci varsa;TDF veya TAF'a geç Eğer HBV DNA plato yapmış ise ETV ekle veya ETV'ye geç
TDF veya TAF direnci	LAM kullanmadıysa ETV'ye geç LAM dirençli ise ETV ekle
Çoğul ilaç direnci	ETV + TDF veya TAF kombinasyonu

Klinik seyir

- Kontrol HBV-DNA: **1400 İÜ/ml** görüldü --- İlaç direnci ihtimali dışlandı
- Ursedeoksikolik asit eklenmesiyle birlikte total bilirubin 20 mg/dl'den 17 mg/dl'ye geriledi

ANCAK!!!

- Bilirubinler tekrar artışta: Total bilirubin:19 mg/dl
İndirekt bilirubin:2.23 mg/dl

Elimizdekileri toparlayalım:

- Safra ve safra yolları patolojisi düşünülmedi
- İlaç direnci ihtimalinden uzaklaşıldı
- Akut karaciğer yetmezliği tablosunda değil
- Otoimmün hepatit düşünülmedi
- Diğer viral hepatit etkenleri dışlandı

Ne yapalım?

Entekavire bağlı hiperbilirubinemi

- Entekavire bağlı en sık görülen yan etkiler, başağrısı, yorgunluk, bulantı ve kusmadır
- Daha nadir görülen iki ciddi yan etkisi, laktik asidoz ve karaciğer toksisitesidir
- Entekavire bağlı %2-3 oranında hiperbilirubinemi geliştiği bildirilmektedir

https://www.uptodate.com/contents/entecavir-drug-information?search=entecavir&source=panel_search_result&selectedTitle=1~42&usage_type=panel&kp_tab=drug_general&display_rank=1#F165210

Entekavire bağlı hiperbilirubinemi

- ▶ Entekavire bağlı hiperbilirubinemi yan etkisi düşünülerek antiviral tedavi **tenofovir disoproksil (TDF)** olarak değiştirildi
- ▶ TDF tedavisi altında **total bilirubin: 6.5 mg/dl'ye kadar geriledi**
- ▶ Karaciğer enzimleri de gerileyen hastanın ursedeoksikolik asit ve TDF tedavisine devam edilmesi planlandı
- ▶ Hasta poliklinik takibine alınarak taburcu edildi

Birinci ay poliklinik kontrolü

HBsAg	negatif
Anti-HBs	pozitif (21.5 IÜ/l)
Anti-HBc IgG	pozitif
HBeAg	negatif
Anti-HBe	pozitif
HBV-DNA	<10 IÜ/l

AST (IÜ/l)	48
ALT (IÜ/l)	62
Total bilirubin (mg/dl)	1.42
İndirek bilirubin (mg/dl)	1.27
INR	1

Son poliklinik kontrolü —16.09.2022

- HBV-DNA: <10 İÜ/lt
- AST:15 İÜ/LT
- ALT:15 İÜ/LT
- Total bilirubin: 0.7 mg/dl
- İndirek bilirubin: 0.53 mg/dl
- INR:1

İrdeleme

- ▶ HBV infeksiyonunun klinik belirtilerinin spektrumu hem akut hem de kronik hastalıkta değişiklik gösterir
- ▶ Hastamızda entekavir tedavisine rağmen;
  - Bilirubin düzeyinde düşme olmaması
  - Ursedeoksikolik asit tedavisiyle hafif düzeyde azalma sağlanması
  - Tenofovir disoproksile tedavi değişikliği sonrasında bilirubin düzeyinde belirgin azalma görülmesi hastamızda **eşlik eden safra ve safra yolları patolojileriyle birlikte ilaç yan etkisi gibi ayırıcı tanıları** düşündürmüştür

İrdeleme

- ➔ HBV infeksiyonu olgularında tedavi yanıtını değerlendirmek ve yorumlamakta zorlukların yaşanabileceği, hastalarda olası tanı ve ayırıcı tanıların, tedavi amacıyla verilen ilaçların yan etki profilinin değerlendirilmesinin takibin her aşamasında mutlaka gözden geçirilmesi gerektiği akılda tutulmalıdır

Teşekkürler